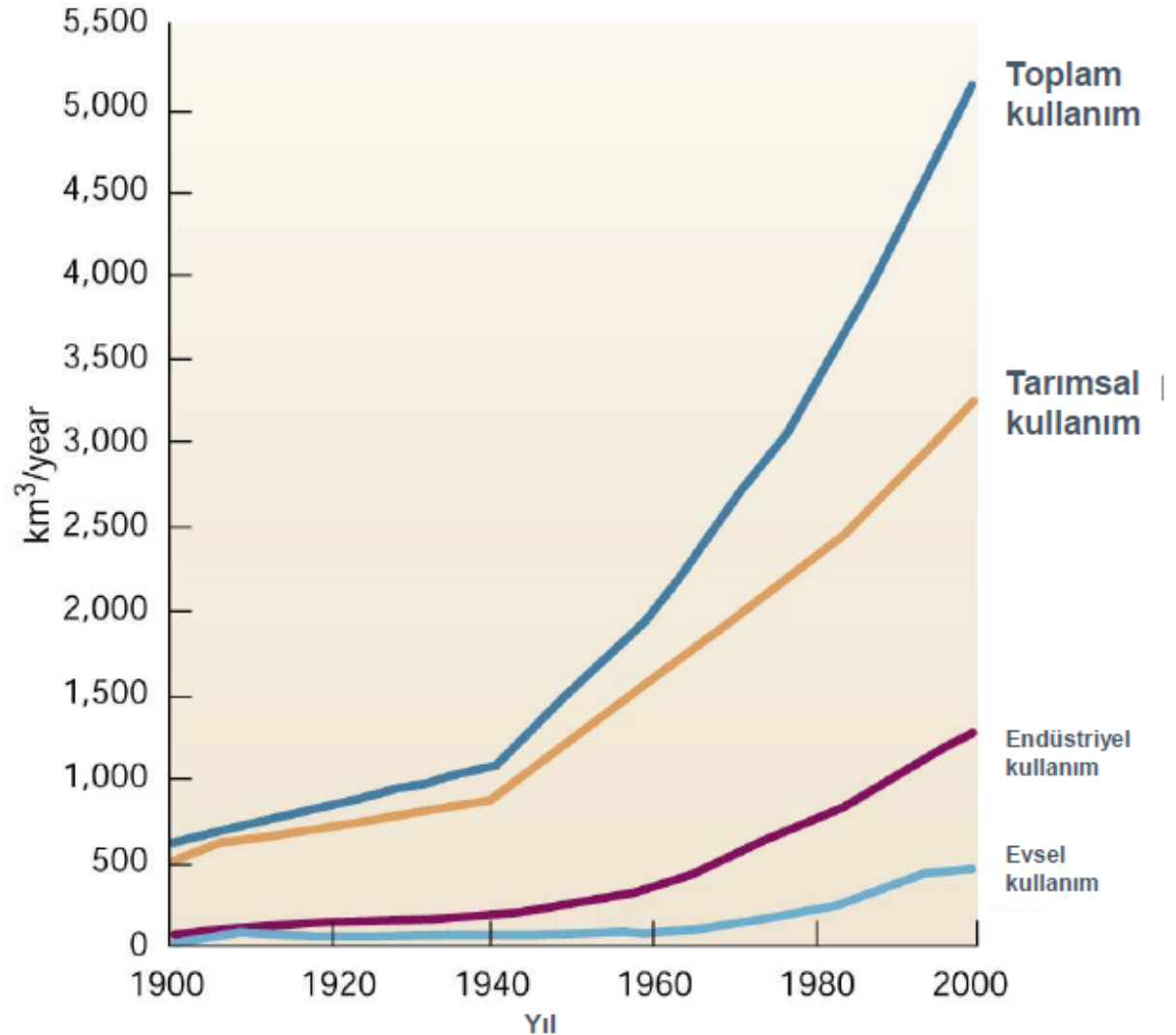

DÜNYADA YILLARA GÖRE SU KULLANIMI

%10 Evsel

%25'i Sanayi

%65'i Tarım

Tatlı suyun %68.7'si, kutuplarda donmuş halde bulunmakta; %30.1'inin ise yeraltı su kaynaklarını oluşturmaktadır. Bu suyun önemli bir bölümünün ekonomik kullanım derinliğinde olmadığı saptanmıştır. Tatlı suların ancak %0.3'ü yerüstü su kaynaklarında, göllerde, akarsularda, barajlarda ve göletlerde bulunmaktadır.

Dünya'da, kişi başına düşen yenilenebilir tatlı su miktarı 8 000 m³/yıl'dır.

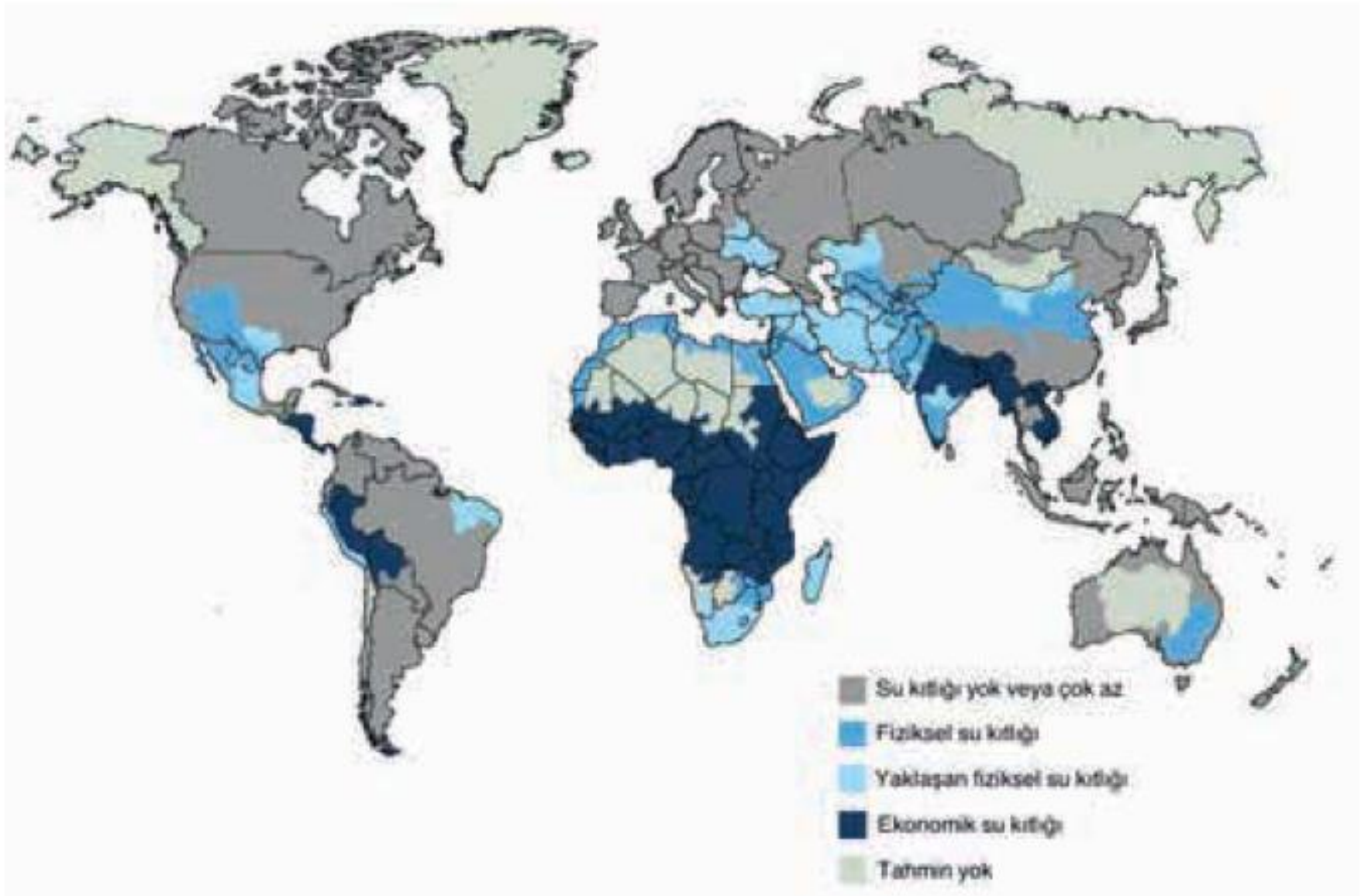
Dünyada kişi başına su tüketimi yılda ortalama 800 m³ dolayındadır.

Su kaynaklarının miktar ve niteliği, gün geçtikçe kötüye gitmektedir. Bazı ülkelerde kişisel talebin düşmesine karşın, mevcut kaynaklar üzerindeki baskı artmaktadır. Buna bağlı olarak, su yönetiminin hedefleri ve süreçleri de değişmektedir.

SUYA ERİŞİM

- ▶ Dünya nüfusunun % 40'ını barındıran 80 ülkede su sıkıntısı vardır.
- ▶ Dünyada 1,4 milyar insan yeterli içme suyundan yoksun,
- ▶ 2,3 milyar insan sağlıklı sudan uzak,
- ▶ 2.4 milyar insan atık su hizmetinden yoksundur.
- ▶ Her gün 5 bin çocuk, Yılda 7 milyon kişi su ile ilgili hastalıklardan ölmektedir.
- ▶ 1950'den bu yana kişi başına düşen su miktarı gelişmiş ülkelerde %50, gelişmekte olan ülkelerde ise % 80 azalmıştır.
- ▶ 2100 itibariyle orta enlemler ve yarı kurak tropikal bölgelerde su kaynaklarının azalacağı öngörülmektedir.
- ▶ Kirlenmeyle kullanılabilir Tatlı su kaynakları azalıyor; suya talep artıyor. Bu sebeple dünya gelecekte “açlık ve susuzluk” karşısında **suyun tarım yada endüstriyel kullanımı** arasında bir tercih yapmak zorunda kalacaktır

Şekil 2: Küresel olarak fiziksel ve ekonomik su kıtlığı haritası (WWAP, 2012)

Yüzey sularının %87 sini göller oluşturur

Dünyada ve Türkiye de suyun kullanımı ve geleceğimiz için önemi su hayatın varlığı ve devamlılığı için vazgeçilmez bir kaynaktır. İnsanların en önemli haklarından biri de **temiz ve içmeye elverişli** suya sahip olmalarıdır. Toplumun ekonomik gelişme modelini etkileyen su doğal ve sınırlı bir kaynaktır.

Öncelikle insanımızın ihtiyacı olan sağlıklı içme ve kullanma suyunun sürdürülebilir bir şekilde sağlanması gerekmektedir. İklim değişiklikleri nedeniyle 60 ülkedeki milyarlarca insan su kıtlığı ile karşı karşıya gelecektir. Dünyamızın geleceğini ve medeniyeti tehdit eden en önemli çevre felaketlerinden birisi, tatlı su kaynaklarının hızla kirlenmesi ve tüketilmesidir.

• ÜLKEMİZİN SU DURUMU

- Ortalama yağış: 575-645 mm/yıl
- Bu değer 501 km³ suya eşdeğerdir.
- Buharlaşma: 274 km³
- Yeraltına sızma: 40-70 km³
- Komşu ülke suları: 7 km³
- Akış (Deniz, Göl, Komşu Ülkeye): 158 milyar m³
- Kullanılabilir yerüstü su potansiyeli: 98 km³
- Yeraltı su potansiyeli: 14 km³
- Yeraltı su kullanımı: 6 km³
- Kullanılabilir su potansiyeli: 112 km³
- Kullanılan su miktarı: 40-45 km³
- Su potansiyelinin kullanım oranı: %40

TÜRKİYE'DE SU KAYNAKLARI VE KULLANIMI

- ▶ Bir ülkede, su kaynaklarının yeterli olup olmadığının en sağlıklı göstergesi yıllık yenilenebilir tatlı su miktarıdır.
- ▶ Su varlığı bakımından ülkeler uluslararası ölçütlere göre değişik kategorilerde incelenmektedir.

Su varlığına göre ülkeler şu şekilde sınıflandırılmaktadır;

- **Su fakiri:** yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 1 000 m³'den daha az
- **Su azlığı:** yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 2 000 m³'den daha az
- **Su zengini:** yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 8 000-10 000 m³'den daha fazla

Bazı ülkelerin kişi başına düşen su potansiyelleri* (m³/kişi/yıl)

Kanada	94 300	Bolivya	74 700
A.B.D.	10 800	Şili	60 600
Meksika	4 600	Brezilya	48 300

Kongo	275 600	Somali	1 500
Çad	5 400	Mısır	900
Sudan	2 050	İsrail	300

Norveç	85 400	İngiltere	2 450
Fransa	3 400	Almanya	1 850
Bulgaristan	2 650	Yunanistan	6 900

Yeni Zelanda	86 550	Filipinler	6 300
Endonezya	13 350	Japonya	3 350

Buna göre dünyanın su zengini ülkeler;

- Kanada, Brezilya
- Norveç, İsveç
- Rusya, Gürcistan
- Endonezya, Yeni Zelanda

Türkiye' de su

Türkiye' de, kişi başına düşen yenilenebilir tatlı su miktarı **1 300-1 400 m³/yıl**' dir.

Asya	3 000	Afrika	7 000
B. Avrupa	5 000	G. Amerika	23 000 m ³ /yıl' dir.

Su varlığına göre ülkeler şu şekilde sınıflandırılmaktadır;

- **Su fakiri:** yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı **1 000 m³**' den daha az
- **Su azlığı:** yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı **2 000 m³**' den daha az
- **Su zengini:** yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı **8 000-10 000 m³**' den daha fazla

Türkiye' de su

Türkiye, 26 büyük akarsu havzasından meydana gelmiştir.

Bunları 6 tanesi sınıraşan sulardır. (Meriç, Çoruh, Aras, Fırat, Dicle ve Asi)

